

12
omnes tenentes eius significationem: n̄ illi quod omnes, q̄ eius significatione
n̄ tenent, quod ipsa n̄ pot̄ accipi, quatenus ē significatiua.

Quaestio quinta

¶ In illius primo.

Veridencialisq̄ conit̄. ueritas falsitasque

Exertes.

Veritas
Haec ē ueritas. n̄ illis suggestio, quae ut gaulatim intelligat̄, n̄ ē q̄d.
et quotuq̄ sit ueritas, et falsitas. Nota n̄ d̄ q̄. quod n̄ n̄ con-
ceptus, seu operationes in n̄ro int̄lla. rependant̄ q̄d̄ aduinet̄
ad hunc locum n̄ aliud ē quam conformitas, quae d̄ d̄ in
cognitione, et rem cognitam, quae diuidit̄ in uerit̄, et falsit̄
simplicem, et complexam. Veritas simplex ē conformitas in
simplicem apprehensionem, et eius obiectu, complexa aut̄ ē
conformitas in iudicium, seu enunciationem, et eius obiectu
al̄m. Deinde falsitas ē difformitas, et disconuenientia in
cognitionem, et rem signat̄ cognitam. Quae falsitas semper
ē complexa. Neque n̄ d̄ d̄ falsitas simplex, ut infra d̄ d̄.

Tamē ueritas, et falsitas n̄ consistit̄ format̄ in relatione,
quae d̄ d̄ in cognitionem, et rem cognitam. id̄ impinet̄ talis relati-
onis, nempe in ipsa adaequatione, et conformitate, seu disconfor-
mitate absoluta, q̄ ē q̄dam ueluti q̄da logica, et ap̄ d̄, in qua
deinceps p̄ n̄ d̄ d̄ relatio ueritatis, et falsitatis ab obiectu.

Deinde illud maxime notandum ē; nimirum tria repe-
ri in n̄ro int̄lla. q̄da conit̄, seu originalem operationem, nempe,
simplicem apprehensionem, iudicium, seu enunciationem, et

Discursum. e' e' qua aliquid simpliciter cognoscit, n' affirman-
do, aut negando, v.g. concius, quo apprehendit aurum. e' v'ij
aliquid de aliquo affirmati, aut negati: ut cognico, qua intell'is
dicis, hoc e' homo. e' in qua ex una, uel pluribus p'ibus alia + ca
colligi mediante particula reali, seu illativa. g'. E' igit' tr
lis a serie dari quosdam conie. ueritatis, falsitatis, que ex per-
tes, logi de ueritate, et falsitate complexa, quare ueritas repe-
riti in simplici apprehensione, neque n. per simplicem ap-
prehensionem affirmati aliquid, aut negati. E' aut' a serie dari
aliquos conieus, quorum, uel falsum signane, logi de uerite
et falsitate, quantum aliqua nat. reperit in iudicio, et discursu;
et amplius ex dicendis constabit.

*Veritas reperiatur
in triplici specie intell'is.*

Pro resolutione sit prima e'lo. in prima operatione intell'is
semper datur ueritas, ea tri' n' e' ueritas simpli, seu complexa,
s' singl, et simplex. Mac' ois. et pi' quoad primam p'ionem,
quia simpli' apprehensio e' operatio intell'is: s' n' n' simpli-
cem apprehensionem, et eius obiectu' semper datur conu'ntas:
g' semper datur ueritas. Mac' et conie. p'one. q'. Minus, quia ois
imago naturalis conformatur cum suo obiecto. s' ois simplex ap-
prehensio e' imago naturalis sui obiectu' g' ois simplex apprehensio
conformatur cum suo obiecto, et conie' semper e' uera. Deinde os-
tendit e'lo. quoad 2. p'ionem; quia ueritas complexa per se rem re-
p'ientati in compositione, et diuisione. Et in compo'e iudica-
tiua; atque adco in 2. ac 3. operatione: s' e' operatio n' e' comicio.

aut diuio

aut diuisio cum sit iudicativa: q̄ ueritas, que in illa reperitur,
n̄ ē complexa, s̄ simplex, et singl̄.

2^a Cō. in 2^a operatione in illis datur ueritas complexa, aut falsitas.
q̄: quia ē operatio, que ē iudicium aut confirmatio cum suo obiecto,
et cum enunciatibili; super q̄ ē ad dū; aut non. si gr̄mā; hęc ueritas
nec̄ regendā ueritas, uel falsitas. Pr̄terea: quia iudicium, seu enuntiatio,
aut dicit id, qd̄ ē; ic̄; uel id, qd̄ n̄ ē; n̄ ic̄; aut dicit id, qd̄
n̄ ē; ic̄; uel id, qd̄ ē; n̄ ic̄. si gr̄mā confirmatio cum suo obiecto:
si 2^a, n̄ confirmatio; q̄ nec̄ confirmatio, aut n̄ confirmatio cum suo
obiecto: et tōtū nec̄ ē uera, aut falsa.

3^a Cō. in tertia operatione in illis nec̄ datur ueritas complexa
aut falsitas: eaque distincta a ueritate ē, et 2^a operationis q̄
quoad gr̄mā n̄ partem, quia in tertia operatione in illis datur
semper confirmatio, aut difformitas cum suo obiecto; q̄ nec̄ datur
ueritas complexa, aut falsitas: cor̄ ē bona. q̄: si n̄; quia notitia
discursiua (vg. Cō. alicuius sc̄llē) aut bene enunciatior a n̄tū,
aut n̄ inforti bene. si gr̄mā, hęc difformitas ē in suo obiecto: si 2^a,
hęc difformitas. q̄: deinde Cō. quoad 2^a q̄m, et in q̄m qd̄ ueritas
ē operatio sit diuisa a ueritate ē, q̄: quia una ē complexa, alt^a
simplex: q̄ tūc qd̄ ueritas sit diuisa a ueritate ē, cor̄; quia tūc ueritas
ē diuisa (qd̄ sibi in tūc de falsitate) q̄: qd̄ p̄iūc̄ in diuisa copula:
s̄ ueritas ē operatio q̄ n̄c̄ cor̄ in copula illius 181, ueritas aut
2^a fundati q̄ l̄r̄mque in copula uerbalī 181, que copula sit
diuisa in se; q̄ ueritas q̄ in illis q̄ datur erunt dicit
diuisa.

Congr̄.

6

Conjunctio q̄ p̄ manere ueritas & operatio sine ueritate im̄
 cum falsitate. & illa dua ueritates sine diuisa: q̄d̄ dicitur, quia si
 quis ita ingerat (h̄o ē aīal: q̄ ē risibile), illa cō habebit ueritatem
 & operatio (eūdem dicitur idē, q̄d̄ ē, nempz hominem ē risibile)
 non habebit cō ueritatem tercia; eūdem falsu ē hominem ē ri-
 sibilem, inco, q̄d̄ sic animal.

Articul. terci.

Arg. vna cōc.

Contra primam conclusionē, in qua dicitur in prima operatione da-
 re ueritatem. Dicitur ē. per h̄o ueritas datur in compo, et diuisione
 (in 2, uel 3 operatione); q̄ n̄ datur in prima. Coni. quia si daret
 ueritas in 1 operatione, iam nulli daret cōtūs ueritatis q̄d̄ falsitatis
 que ex p̄tes: s̄ hoc ē cōtra tertia sup̄p̄. Art. q̄ n̄ datur. Et ad h̄o
 arg. Art. locutus fuit de ueritate complexa (qua ut dicitur, reperit
 ut t̄m in 2, uel 3 operatione); n̄l de ueritate simplici, et singl̄: hanc
 n̄ in prima operatione reperiri negari n̄ q̄. ut ex dictis q̄d̄. s̄d̄ compo.
 n̄. Nam ad h̄o ueritas datur aliquis cōtūs ueritatis, falsi-
 tatisque ex p̄tes. sc̄s ē, si datur aliq. Cōuales sunt simplices ag-
 prehensiones, qua ad primā operationē gerantur. in q̄ n̄ reperi-
 unt ueritas, nec falsitas complexa. Art. in sua 3 sup̄p̄ositione n̄
 de ueritate simplici, s̄d̄ de complexa locutus fuit, q̄d̄ datur datur aliquas
 cōtūs ueritatis, falsitatisque ex p̄tes.

2. si datur ueritas in simplici apprehensione, datur in sim-
 plici uoce: s̄d̄ hoc ē galum. q̄d̄ dicitur. Nam q̄, quia uoc̄ simplici, ē signu

Dices tibi: per ar. in simplicia cognitione dadi falsitas: q' nos fal-
 so dicitur. conpr. i. quia in simplicia cognitione dadi ueritas sal-
 tem simplex: q' e' in dadi falsitas saltem simplex. His con-
 stat ex dictis q' conie. quia ueritas, et falsitas sunt contraria, et adhi
 uersantur e' idem subad. q' si simplex apprehensio e' subad uerit-
 atis, potest e' e' subad falsitatis. conpr. 2. quia si dadi maior
 no q' ueritas diuidatur in simplicem, et completam, falsitas autem
 si diuidatur e' in completam, et simplicem q' cum falsitas completa
 reperitur in 2. et 3. operatione, simplex atque dubio reperitur in
 prima.

His adanq' per ar. p' n' dari in prima operatione falsitatem per
 se, sed tñ aliqui per accidens et occasionaliter, quia s. aliqui in illis
 et alij simplici apprehensione et uisio ad iudicandum falsum, q'
 q' e' uisione auriculari ducitur ad iudicandum illud, q' uide-
 det e' auric. Nam tunc talis uisio d' falsa per accidens, et occasi-
 onaliter e' eo, q' q' uisio occasio: ut in illis falsum iudicaret, hec
 tñ n' tollit, quominus simpliciter dicitur in simplici cognitione
 n' dari falsitatem ad primam conpr. et conie. ad eius probacionem
 e' ueritas, et falsitatem completam e' contrarias. et tñ ueritas
 et falsitatem simplices, e' contrarias. neq' n' dari falsitas simplex,
 quae sit contraria ueritati simplici. Ad 2. conpr. et ar. n' e' quia
 in cognitione completa (qualis e' 2. et 3. operatio) p' reperiri con-
 formitas, aut deformitas cum suo obiecto. e' cum enunciable,
 q' q' cadit: et conie. q' e' in illa n' solum ueritas, sed e' fal-
 sitas completa. At e' in prima operatione semper reperiri con-
 formitas, et nunquam deformitas, et cono' nunquam reperiri fal-

itas

23
sitas, sed semper reperitur ueritas, idcirco non datur falsitas inplex.

Et sic arguo: cognitio sensitiua, ut est in oculo, est simplex cognitio: et tunc aliqui est falsa: sed in simplici cognitione datur falsitas, si tunc cognitio est falsa, quoniam non confirmatur cum suo obiecto: sed uisio aliqui non confirmatur cum suo obiecto: sed cetera quod Aristoteles dicit quia uisio aliqui representat colorem in Iride, aut in collo columbae solaribus radijs illius maris: et tunc neque in Iride, neque in collo columbae dantur ueri colores: sed talis uisio non confirmatur cum suo obiecto. confir. et in simplici coniectura, quia simplex coniectura, quae rusticus graecus de sole, representat illum minorem uota glauci: et tunc sol est maior tota terra: sed talis coniectura non confirmatur cum suo obiecto, et tunc est falsa.

Et sic ad arguendum Aristoteles dicitur ad eius probationem Aristoteles dicitur, et ad illius probationem dico uisionem aliqui representare in Iride, et in collo colorem apparenciam, qui ueritas in illa apparet, non autem colorem uerum: quod si uultus deceptus illa apparet, falso iudicat illud uerum colorem, id est geracens est, nec suspicatur uisio dicitur falsa, nisi forte geracens, et occasionaliter: quod non tollit simpliciter ueritatem, ut supra diximus. ad confir. dico simpliciter coniecturam quae rusticus graecus de sole, est ueritas, quia non est ueritas solis coniectura, sed solis coniectura, cum quo confirmatur. Et sic in simplici coniectura, ut sic ueritas dicitur confirmari cum aliquo obiecto in se reali accepto, sed ueritas est confirmata in se obiecto, prout apparet, seu prout representatur, sed idem illud est obiectum alicuius coniecturae simplicis, quod in illo representatur, seu aliquoquin ita se habeat a se ueritas, siue non. Atque et hanc doctrinam ueritas est ad aliam et plenam, quae a ferri solent, qualis est illud de remotio suba qua. etc.

Quaestio i. de uoce signatiua.

Articulus primus.

Utrum uox signatiua sit aliquid unius per se.

Pro resolutione ne sit clo. uox signatiua in coi. qua abstractio a nomine, uerbo, et ordo, ne e aliquid per se, sed per actionem qd. quia signatiuum uocale, seu uox signatiua in coi. componit centu or uoce, et significatione in coi. sed ex his n. fit unum per se, sed per actionem: si uox signatiua no. e aliquid per se, sed per actionem. Min. et conie. gerit. qd. Mac. quia signatiuum uocale e aliquid ante factu, et uoce, et significatione. Ad negatiuum centu. includit nam, et gra. qd. signatiuum uocale centu. includit uocem, quae se habet tanquam ma, et significatione, quae se habet tanquam gra illius.

Dices in primis. signu in coi. qd. sumptu e unum per se: qd. e signu uocale, seu uox signatiua, quae ubi signu in coi. contineo. erit unum per se. tunc uidet bona snt. in de. qd. signu dicit in de. formali. signu, et connotat rem, in qua e talis signu. qd. signu formali accipit e unum per se. ut. hato, et n. concesso snt. Cna. in rigore. falsu e, ut qd. et duas in q. e de signis, ubi dicit. mo. signu e aliquid per actionem, quia includit signu. qd. constat ex duplici. huiusmodi, nepe ad p. et ad non signatiuum. dicit, in qua. snt. negata conia. dicit, quia qd. signu in coi. includat t. qd. signu. hoc t. qd. e signu uocale, seu uox signatiua, quae ubi ille conaneo, includit n. salu. signu. sed ei. qd. uocem. t. qd. qd. de que e una per actionem.

Et composita per actionem, ut. albu. n. solum includunt.

q. d.

20
firmatō mā, et grām, sē tō grā: q̄ sū composita geraciō
a vocalia, qualis ē uox signatiua n̄ in cludunt cōtō
mām et grām, sē tō grā: signō, q̄ n̄ dē q̄ n̄ erunt con
posita geraciō, sē gerō. Ses. N. tōne. P. d. c. quia nā in
suis compositis geraciōis, q̄ n̄ q̄ n̄ dē q̄ n̄ erunt con
posita geraciōis, aqualis in cludunt cōtō
mām, et grām, sē tō grā. Nōq̄ n̄ grā auctō, q̄ glā
dū induci q̄ in quālibet mā, sē nec requirit mā
dura, q̄ n̄ q̄ n̄ ad sciendū?

Articulus secundus.

Quid uox signatiua.

Signatiua uox, seu uox signatiua diuidit̄ in simplici, et cō
plexā. Deinde simplici diuidit̄ in rōn et uerba, ad
qua reuocant̄ reliqua uox, qua n̄ sunt in categoria
conplexā, et quae idem s̄, atq̄ oīo uocalis diuidit̄
in uarias spēs orōis, nempe in enuntiatia, et uox cōtō.

Quod uox signatiua diuidit̄ in rōn et uerba, q̄ n̄ dē q̄ n̄ erunt con
posita geraciō, sē gerō. Ses. N. tōne. P. d. c. quia nā in
suis compositis geraciōis, q̄ n̄ q̄ n̄ dē q̄ n̄ erunt con
posita geraciōis, aqualis in cludunt cōtō
mām, et grām, sē tō grā. Nōq̄ n̄ grā auctō, q̄ glā
dū induci q̄ in quālibet mā, sē nec requirit mā
dura, q̄ n̄ q̄ n̄ ad sciendū?

Quaestio secunda.

Articulus primus, et 2.3.

2. Regabis 2. uerū gradū dēuīōis sic grīs in grīs.
P. negatiue quīcūq; e, quia uerū simplē in signādo
e' aliquid compositū per accīōis uocē, et signōe, ut
sē dīxīmus: q' n' gōt dīuīdī tanquā gīs in nomen, et
uerbū.

Articul. 3. teri.

De uocē de gionis.

Dicas nō conon de gionis nominis. Nōia in pīnīta uq, non-
homos, hēnegēs signāntes. segarac. q' rē uīcūm gōr gar-
tīculam | cuius pars eē, et contō illa alīa gārta (de gionis
superflua e', segdām per illām nīhil rēuīcū. q' n' sīs. quia
illē uocē (non) rōndēt unus contōis: et alīer illi uocē hīs: q'
n' hō hēc gēs signāntes segaracīm. P. n' sīs. ad cūis pro-
batōne' or. e' sīs. nā' uocē | n' hō rōndēt tūm unus contō.
regīentī cūis negīōe' hīs in conerec. q' rē uor (non)
progeratī separata a uocē. (hōmo) tūm rōndēbunt illis
in mente dāo contōis: s' cā' n' dābī nomen in pīnītu,
quia n' dābī simplē una uor, s' dīcā, gōdīe que tūm
appellārī nomen negatiuū.

2. hoc nomen (tempus) hōrā | dīcī eē. sūmē nōia de-
fīnīta ab sīs: et tū signānt cū tempore: q' gārta sīne tempore | e'
pīnītanca. P. n' sīs. Nam illa nōia signānt gādm tempore: s' d'
n' cum tempore. illa n' tū dīcī signāre cū tempore, quā signānt
cū cōra dīa temporis pīntis, g' rōrī o' p' rōrī; quod tū in illis

noib n regenti. Instabit nomen (maiores) et nomen geste-
 ri signare cum certa dña temporis præteriti, aut futuri; et tñ
 sunt nōia definita ab arte. q̄ id dñcō nōia definita ab arte,
 quia signent cū tempore. vs. ad. tñ illa nōia n̄ signare ad dña
 temporis per mūm mendrā alicuius actionis: qđ tñ requireba-
 ri, ut dñcō n̄ signare cū tempore.

3° nōia adiectiua, adiectiue accipiunt eiusdem sp̄ie
 sicut substantiue accipiunt: sđ qñ sumuntō substantiue n̄ n̄ici-
 untō a deōe nōis qđ ēē n̄ dñcō reitō, qñ adiectiue accipiuntō.
 qđ Mac; quia idem cōtēus semper reitōe nōie adiectiue, siue
 adiectiue, siue substantiue accipiunt. q̄ nomen adiectiue et
 substantiue semper sunt eiusdem sp̄ie. vs. a. Mac. ad. cius
 probō n. nōis. concus. n. nōis adiectiue, et substantiue, acci-
 adeo nōia ip̄a sunt dñcō sp̄ie n̄isse. vs. ē, quia licet Albi,
 et alibi substantiue accipiunt signentē dē ḡmali eandem sp̄ie.
 Cū ergo albedinē dñcō dñcō dñcō substantiue signentē tñ suū
 signatōem ḡmali. v. ip̄a gram dñcō nō quia s. q̄ nomen ad-
 iectiue (Albi) signatōi albedō, ut adiectiue substantiue: q̄ substanti-
 uū dñcō signatōi albedō, ut q̄ se existens substantiue; que
 dñcōtas h̄c se cōp̄e signatōi ḡmali, ac q̄ inde inducitōis
 cōmē cōnle.

Articul. quart.
 De genit. deōe uerbi.

Antequā arḡ ḡgonantē, notandū ē, quod illōe uerbi p̄regulari-
 ter loquendo, h̄c quatuor signata. v. illud, qđ uniuersale

e' propriu' v'g, lego signat lectione' germinu' actionis, seu ingori.
 2. e' copula, seu conuinctio, v'c cuius uerbu' quocunq'ue, ad dictu'
 no'c, efficit orio' affirmatiua', aut negatiua'. 3. e' miis concrecionis,
 v'c cuius d' conuocatiua'. 4. denique e' tempus, q'd meli' primu'
 uerbu' signat. Deniq' e' notandu' quod libet uerbu' signare
 de formal' priora tria signata, et de male, quarta, nempe tem-
 pus.

si d'cas istae doctrina sequi, uerbu' praeteriti, praesentis, et
 futuri (v'g, legi, lego, et legam) n' distinguuntur, q'd in ois negat.
 q'd aut' id' sequati, omnia' ita, quia si distinguerentur, i'g'e, praes.,
 quia connotant diuersa tempora, prout etque per uine diuisa
 signata mala: s' huc n' sufficit: q' ita: si sunt, quia d'ctio
 significatiua uniu' nomina, n' desumit' a signato male, s' a p'p'le.
 q' si uerbu' praeteriti, praesentis, et futuri habent idem signatu' p'p'le,
 erunt eiusdem sp'ci, licet habeant diuisa signata mala. s' in
 o' sequella'. s' d'ctio' p'p'le n' sunt. et ad illius probatioe'
 d'ctio' e' p'p'le d'ctio' significatiua nominu' n' sumat' a signato male, d'ctio'
 cum a miis signandi, seu connotandi illud, q' miis h'c te
 cogit signati formalis. cu' q' illa uerba connotent diuersa
 tempora, prout etque habeant diuisa miis signandi conno-
 tandi illa, sequi e' diuisa sp'ci in se.

De signa'ione uerbi.

His partib' d'ctio' i' uerbu' q' crescit uerbu' de p'p'le absolute: et
 si n' signat cum tempore: q' n' opus e', ut uerbu' signet cum tempore.

Min quia actio exandi exorati in instanti: q' uerbu' n' signat
 cum tempore. et simile argu' fieri pot' de uerbo cogito, et alijs
 huiusmodi. conp'it, quia uerbu' generat in hac p'oe' p'acer
 aeternus p'ae' filium: e' uerbu' et in n' signat ad tempore sed
 cum aeternitate p'ogred' diuina p'ae' n' in tempore, sed in aeterni-
 tate exorati: q' ette. s'is. ad argu' dist. Min. a serendo, uerbu'
 uerbu' sero, n' signare ad tempore figurato: signare in ad
 tempore latens loquendo. sed illius p'ob'atione. e. n'is, et
 dist. totis eadem dist'ioe. nam signare ad tempore hoc b.
 idem e', ac signare ad aliqua, siue aliquam talem duratio-
 nem in instantanea, siue temporaria, siue aeterna. et eodem
 modo resom' e' ad argu' de numpad' ex uerbo cogito. ad conp'it.
 simile dist. Min. nam q'is uerbu' generat in illa p'oe' de-
 noret aeternitate in illa p'oe': n' desinet in signare ad tempore
 re, que tempus hoc lo' accipit, ut eo dictas condat.

2° uerbu' ridere: quiesco: ridere ette' sunt de p'icta
 ab o'le: et in n' signat'it' actione' p'ogred' durare, quiesce-
 re, aut ridere n' e' aliqd' agere. q' n' requirit, ut uerbu'
 signet actione'. s'is. dist. Min, a serendo illa uerba n' si-
 gnare eadem uera actione': signare in uerbu' signat'it' p'ogred'
 actionis saltem metaph'orice, q' dicitur e' ad hunc p'roem uerbi.
 3° nullu' dicit uerbu' in p'icta: q' illa p'arta dignitate e' in-
 gen'itua, signat'it' p'ogred' nihil reicit. q' s'is, quia ridere
 aliqd' e'it, u'g' n' ualeat: sed hoc n' e' uerbum in p'icta: q' ette.
 4° Min, quia in ualeat si p'ogred' in o'le, n' erit uerbum in

simile

inpositum, sed negatiuum: q̄ de antequam in illa ponat, tale e.
 e: et conici nunquam dabit uerbum inpositum. Ans q̄, quia
 tunc datus uerbum negatiuum, q̄i particula non negat
 copulam q̄iā cum subiecto, cui prouide rene duo conici.
 sed ita se res habet in hac enunciatione (soc. n̄ uale): q̄ esse. 7. s.
 n̄. Ans. ad ius problem. n̄. Min. et ad probem illud
 si n̄ uale ponat in oīa permittit duar uocu, tunc n̄ eēt inge-
 nitum, sed negatiuum. sed nos n̄ illud collocamus permittit du-
 arū uocu, sed unius tris, et tunc e uerbum inpositum, quia ut se,
 neque illi rōndent duo conici, neque particula non negat copula
 q̄iā cum subiecto, sed tunc negat de societate praecepti signāam
 uerbi uale, nempe ualitudinem.

§. Nulla arg. strauerit de proe

4. in hac proe / disputo e disputo uerbu subiecti q̄ falsae
 dictio, quia a serit, uerbum nunquam subiecti, sed serper q̄ari. 88.
 in illa aut proe uerbu subiecti n̄ prouo formalis signat, sed ac-
 ceptu q̄ ipse uoce male, qd nullu e inciens, nos aut q̄i dicitur
 uerbum serper q̄ari, loquimur de uerbo accepto prouo forme
 signat. In istis in hac proe / disputare, e disputare / accipi
 n̄ uerbu prouo formalis signat: eēt subiecti: q̄ uerbu a legi
 subiecti, q̄i accipiati prouo forme signat. Res e. Mai. e Min.
 et dicit conis: a serendo uerbu de signat ab oīb. e uerbu q̄ e en
 proutis temporis, e dicituui a ligni subiecti, q̄i accipiati pro-
 uo forme signat: n̄ aut uerbu de signat ab oīb. i: uerbu pre-
 sentis indicatiui. hōe n̄ cum sit adiectiuu, nec suggerit sub-
 stantiu, cui adiacet, prouo de q̄e nec e q̄i dicituui.

si uerbu[m] d[icitur] in p[ro]p[os]it[i]o[n]e nec n[on] p[re]c[is]i: q[uo]d d[icitur] uerbu[m], q[uo]d
 n[on] semper p[re]c[is]i: q[uo]d s[ic] e[st], quia n[on] p[re]c[is]i nisi q[ui] sumit[ur] p[ro]p[os]it[i]o[n]e p[ar]te,
 ac p[re]c[is]iue signat[ur]: s[ed] uerbu[m] (E) in p[ro]p[os]it[i]o[n]ib[us] necessarij
 n[on] sumit[ur] p[ro]p[os]it[i]o[n]e p[ar]te, et p[re]c[is]iue signat[ur] (nempe p[ro]p[os]it[i]o[n]e),
 ut p[er]t[inet] in hac p[ro]p[os]it[i]o[n]e. Antea e[st] h[oc] q[uo]d n[on] p[re]c[is]i in illis.

Et m[od]o huius app[ar]et Cur[is] r[ati]o[n]e largam, ac m[od]o
 sam d[is]p[ut]ationem; o[mn]ib[us] q[ui]a res e[st] p[ar]ui m[od]i, sup[er]p[er]
 et co[n]s, et uulgaris solut[i]o[n]e, qua[m] ille rejicit. Notand[um] e[st] q[uo]d quada[m] p[ro]
 p[ro]p[os]it[i]o[n]es appellari de 2[da] adiacence: alias u[er]o de 3[da] adiacence.
 p[ro]p[os]it[i]o de 2[da] adiacence, e[st] illa, in q[ui] ultra uerbu[m] e[st] nullu[m] aliud
 d[ic]t[um] g[ra]m[m]m[ati]c[um]. ut | soc e[st] | p[ro]p[os]it[i]o de 2[da] adiacence, e[st] illa, in q[ui]
 ultra uerbu[m] (E) addit aliud g[ra]m[m]m[ati]c[um]. ut | soc e[st] albu[m] |. Simul
 ex p[ro]p[os]it[i]o[n]ib[us] de 3[da] adiacence, q[uo]dam u[er]o nec: ut | soc e[st] h[oc] |. alie u[er]o
 contingentes. ut | soc e[st] albu[m] |. Notand[um] g[ra]m[m]m[ati]c[um] e[st] e[ss]e co[m]m[un]e d[ic]t[ur]i
 doctrinam uerbu[m] (E) in p[ro]p[os]it[i]o[n]ib[us] de 2[da] et 3[da] adiacence congenitib[us]
 signare etiam q[uo]d e[st] eius formale, et p[re]c[is]iue signat[ur], et
 copulam p[ro]p[os]it[i]o[n]is cu[m] sub[ic]to: in p[ro]p[os]it[i]o[n]ib[us] de 3[da] adiacence nec n[on]
 signare etiam s[ed] copulam tm.

Quib[us] p[ar]t[ic]i[pl]is. e[st] t[er]tis et d[ic]t[ur]i co[n]s, negando d[ic]t[ur]i uerbu[m]
 q[uo]d n[on] semper p[re]c[is]i: q[ui] sumit[ur] p[ro]p[os]it[i]o[n]e p[ar]te, et p[re]c[is]iue signat[ur], ut
 contingit in uerbu[m] (E) in p[ro]p[os]it[i]o[n]ib[us] de 2[da] adiacence, et de t[er]tio adia
 cence, in q[ui] accipit[ur] p[ro]p[os]it[i]o[n]e: concedo d[ic]t[ur]i uerbu[m], q[uo]d n[on] semper
 p[re]c[is]i: q[ui] sumit[ur] p[ro]p[os]it[i]o[n]e p[ar]te, et p[re]c[is]iue signat[ur], ut contingit
 in ip[s]o uerbu[m] (E) in p[ro]p[os]it[i]o[n]ib[us] de 3[da] adiacence nec, in q[ui] n[on] accipit[ur]
 p[ro]p[os]it[i]o[n]e, s[ed] tm p[ro]p[os]it[i]o[n]e copula, ut d[ic]t[ur]i e[st] neg[ati]o ex hoc regi aliquat

complexi, & nexus inter utrumque extremum.

Articulus 2.

Explicatio de significatione Enunciatiois.

Enunciatio est oratio, quae uerum uel falsum illa paracula significat.
 (oratio) ponitur in graecis. reliqua ponuntur in latina. unde colliges
 praedictam definitionem non esse contra philosophi descriptionem: quia non
 constat ueritate, et alia. Nam neque oratio est uerum quibus, cum
 sit aliqua compositio per actus, ut est diuina: neque signa-
 re uerum, uel falsum est uera alia, sed propria est enunciatiois,
 Nam si aqua. ortem idem est signare uerum, accidere, rem
 esse, et idem est signare falsum, atque dicere, rem non esse. unde
 illa oratio, quae dicit aliqua rem, esse, signare uerum. Illa
 quae dicit aliqua rem non esse, esse signare falsum.

Deque ex his colliges. i. quare aliquid dicitur ueritate,
 aut falsitate dari in 2^a operatione, non aliter in 1^a. Proinde
 aqua. ortem idem est uerum esse, aut falsum, atque dicere rem
 esse, aut non esse. cum 2^a operatione dicat rem esse, aut non esse. Si ergo
 secunda operatio affirmat, aut negat. sequi in ipsa 2^a operat-
 one dari ueritatem, uel falsitatem, tanquam indicent illa. cum
 prima operatio nihil affirmet aut neget, sed omni simpliciter a p-
 prehendat, sequi non dari in illa propria ueritatem, aut fal-
 sitatem.

Colliges 2° discrimen inter ueritatem simplicem, quae datur
 in 1^a operatione, et complexam quae reperitur in 2^a. quae quod uerum

correspondet

consistat in adaequatione, et conformitate cognitionis ad ob-
 iectum in seipso consistit, et formaliter in conformitate repraesentationis
 ad obiectum repraesentatum, cuius est imago. Atque veritas completa non
 consistit in se, et formaliter in conformitate repraesentationis (re ipsa non habet
 se quasi materiam in se, et operationem) sed in adaequatione, et con-
 formitate adiectionis. l. conjunctionis cum obiecto dicto, et conuen-
 tu, quod quod cadit ipsius iudicium seu cognitio completa.

Deinde contra de proe Enunciatio.

Primo bona de se die consistere que pro se de proe. sed de se
 enuntiationis non ita se habet: quod tunc quod non, quia quod pro se
 enuntiationis est oratio perfecta: et in hac non ponitur in defini-
 tione, sed oratio incerta: quod talis definitio non consistit que pro se. Sed
 non non, de se, quia illa particula oratio quod ponitur in defini-
 tione, idem valet, scilicet per illam intelligitur oratio perfecta, quae est
 quod proxime enuntiationis. Alii tunc Curio, sed proposita
 solus supponit.

+ habere

2. Enunciatio non habet obiectum, quod dicitur quod non esse dicitur
 signare verum, vel falsum. contra est bona. quod non non, quia
 non, hac enuntiatione (sicut est quod non) non habet aliquid obiectum, quod
 illud enuntiationis, sicut est quod non, sed hoc non est eius obiectum, quod
 tunc quod non, quia vel hoc obiectum est aliquid reale, l. aliquid reale:
 non quod non, ut omnes fatentur: non est 2. quia quidam in illa da-
 ti reale, est obiectum enuntiationis: quod nihil remanet, quod
 propius enuntiationis obiectum esse potest. Sed non non, ad eius pro-
 bationem die, illud enuntiationis si summa quod non habet quod
 deipatas, et simplices, non est obiectum enuntiationis, sed quod non

illis.